

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 5'50 mesečno.

četrtletno K 16'50.

Če si pride naročnik sam v upravništvo po list: Mesečno K 5'—, — Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik po 16. uri popoldne z datumom drugega dne.

Posamezna številka stane 30 vin.

Uredništvo in uprava:

Narodni dom (vhod iz Kopališke ulice)

Telefon št. 242.

Kulturen škandal. — V Mariboru ne bo javnega slovenskega ženskega učiteljišča.

Poročali smo že, da je Narodna vlada lansko jesen zatvorila v Mariboru državno žensko učiteljišče. Slovenske gojenke so začasno obiskovale moško učiteljišče. Obupen položaj našega ljudskega šolstva na Sp. Štajerskem, v kateri smo zašli vsled velikanskega pomanjkanja učiteljstva, navdaja vse prave rodoljube z veliko skrbjo, saj imamo že nebroj šestrazrednic, kjer imamo samo po dve učiteljski moči, celo vrsto trirazrednic z enim samim učiteljem. V jesen bomo morali zopet oddati mnogo učiteljstva v mesta in v Prekmurje, naraščaja pa skoró nič, tako da smo segli k zelo drznemu koraku — da smo vzeli že tretjeletnike iz zavodov in jih poslali v šolo. Kakšno pa bo to naše jugoslovansko šolstvo?!

Slovenska javnost je bila torej prepričana da bo vlada v tem oziru vršila svojo narodno in državno dolžnost in to

jesen zopet otvorila državno žensko učiteljišče v Mariboru. Naša stranka je to še izrecno zahtevala z resolucijo na zadnjem zboru zaupnikov v Mariboru. Čudili smo se pa, da ni izšel noben razglas, čeravno se je bližal začetek šolskega leta in začeli smo slutiti nesrečo, saj je vodja poverjeništvu za uk in bogočastje — politični spreobrnjenec, Šušteršičev pristaš in vneti sobojevnik dr. Verstovšek.

In res! Pretekli teden je dr. Verstovšek s svojimi somišljeniki odbil predlog za otvoritev državnega ženskega učiteljišča v Mariboru in naše jugosl. učiteljice nam bo vzgajal za Sp. Štajersko in Prekmurje — nemčurški klošter v Mariboru. Tako smo torej zopet zašli popolnoma v Šušteršičev klerikalni cinizem: najprej Rim, strankarstvo, potem šele narodnost, če jo rabimo za moč stranke.

Ali še res imamo na Spodnjem Štajerskem poštenega Jugoslovana, ki bi mu pri tem ne zavrela kri od ogorčenja — in najsi pripada tudi Verstovškovi stranki? Zato pozivamo vsa kulturna in politična

društva, občine, okrajne zastope in vse rodoljubne poštenjake vseh strank, dvignite se proti strupenemu zmaju nazadnjaštva, pošljite vladi proteste, dokler je še čas, da se nam ne razpase tudi v Jugoslaviji in zastrupi s svojo strupenostjo mlado brstenje, ki je poglano iz krvi naših mučnikov.

To nasilje je sicer samo majhen utrinek iz morja zločinstva, ki ga uganjajo klerikalni politiki v teh resnih dneh nad mlado Jugoslavijo — je pa zato tembolj značilno in ostudno. Verstovškov časopis »Male novice« v Mariboru je še sam pred dvema tedni priznal, da so še celo sedaj nemške nune v mariborskem kloštru, kjer bi nam naj vzgajale jugoslovanske učiteljice. V tem samostanu je vedno cvetelo nemškutarstvo, za naše gojenke je bilo po mnenju vodstva sramotno, če so med seboj slovensko govorile, voditeljica F. je bila zagrizena nemčurka — in vendar — le noter s slovenskimi gojenkami, saj je klerikalno. In tako smo Slovenci v Jugoslaviji osrečeni z dvema klošterskimi učiteljišči, v Škofji Loki in

Veliki mogul.

Angleški spísala A. K. Green.

(Dalje).

(51)

»Prizadevala se bom, da ne bom nikogar srečala. In če bi se odkrila moja identiteta, tedaj bi nam mogel dati učinek tega odkritja na gospoda Greya kakó vodilno smer. Če nima kot krivec interesa za ta zločin, tedaj ga moja zveza z njim kot priča ne bo nadalje vznemirjala. Razentega mi ni treba dalj nego dva dni delovati kot nesumljiva strežnica gospodične Grey. To mi bo že zadostalo. Vporabila bom prvo priliko, to vas zagotovim, da poskusim, kakor sva se dogovorila. Vi mi morate brezpogojno zaupati! Zavedam se cele odgovornosti svojega podvzetja. In postopala bom, kakor da bi bila moja in pa vaša čast v nevarnosti.«

»To vam hočem verjeti«, je izjavil detektiv. In tedaj sem bila prvič v svojem življenju vesela, da sem majhna in neznamenata, namesto velika in včarujoča, kakor tako mnogo mojih prijateljic, kajti izjavil mi je:

»Če bi bili velika krasotica, ki se zanaša le na svoje ženske čare, da pridobi ljudi, tedaj bi vam nikdar ne bil zaupal tako težke naloge. Vaša bistrumnost, vaša resnost in vaša mirna prevdarnost so napravile tako dober vtisk na me. Vi vidite, da govorim

odkrito. Storim to, ker vas spoštujem. In zdaj preidiva k svojemu poslu!«

Pogovorila sva se o posameznostih. Ko sva se popolnoma o tem zedinila, sem vprašala:

»Ali imate kaj proti temu, ali bi preveč zahtevala, če vas prosim pojasnila, kakšna so ona dejstva, ki ste jih odkrili in ki bale potrjujejo zvezo gospoda Greya z zločinom? Rada bi namreč delala s razumom.«

»Ne, draga gospodična«, je odgovoril, »vi bi vendar ne delali z razumom; to veste sami. Toda naravna radovednost vsakega človeka, ki se z vsem srcem zaglobi v kako zadevo, je, ki vas vede k temu vprašanju. Mogel bi zavrniti vašo prošnjo, toda nočem tega storiti. Kajti hočem, da se z mirnim zaupanjem lotite svoje naloge, česar bi ne mogli storiti, če bi vaše misli nadlegovali misli in vprašanja. Torej poslušajte! Ena vaših trditvev se je izkazala za resnično. Ono noč so v Ramsdellovo hišo poslali nekega moža, ki naj nese neko sporočilo. Vemo to, ker se je dotičnik napram nekemu natakarkju s tem bahal ter mu dejal, da si gre ogledat eno najfinejših družb sezije. Res je tudi, da je bil ta mož komorni sluga gospoda Greya, star služabnik, ki ga je pripeljal z Angleškega s seboj. Kar pa je posebno važno in kar mi velevala, da smatram vso stvar za sumljivo, je dejstvo, da so tega moža naslednjega dne

odpustili in ga od tega časa nihče ni več videl, kolikor sem mogel izvedeti. To se mi zdi sumljivo, kakor da bi hoteli izbrisati sled. In še nekaj drugega je. Od onega večera je gospod Grey ves drugačen. Ves je v skrbeh, in te skrbi se ne tičejo le njegove hčere, čije zdravje je zdaj zelo zadovoljujoče in ki bo v kratkem ozdravela. Toda vse to bi ne bilo še tako važno, če bi ne dobil faz z Angleškega poročila, da ne vedo prav, čemu je prišel gospod Grey v našo deželo. Moral bi pravzaprav ostati v svoji domovini, kjer ravno pričakujejo politično krizo. Navzlic temu pa se je odpeljal sem ter vzel s seboj svojo hčer. Pojasnilo, ki ga je bil dal eden izmed njegovih znancev, je sledeče: Le z edinim namenom se je moral tedaj odpeljati v Ameriko, da si ogleda kak dragocen predmet ali pa da ga kupi za svojo zbirko, kajti le edino to bi ga moglo odtegniti njegovim političnim zadevam.«

Gryce je nadaljeval:

»Tudi tej okoliščini bi ne pripisoval tolike važnosti, če bi ne bil v zbirki njegovega stričnika, ki ga je često obiskoval, stilet, ki je bil zelo podoben orožju, ki ga je morilec vporabil pri zločinu. Nekaj časa pogrešajo ta stilet. Kakor izjavlja njegov lastnik, ga je moral ukrasti nekdo, o komur pa nimajo niti najmanjše sledi.

(Dalle prth)

Mariboru; slednje je odločno nemčursko, in le eno državno v Ljubljani, ki pa štajerskih gojenk ne sprejema.

Na zboru delegatov občin in okrajnih zastopov v Celju pa je Verstovšek pel urnebesne slavospeve svojim za slugam za procvit narodnega šolstva! Ironija!

Slovenska poštenost, kje si?

Naši primorski begunci.

Dan na dan dobivamo anonimne dopise, v katerih nas pozivljejo, naj nastopimo proti primorskim beguncem, ki so prišli v naše kraje. Do danes nismo hoteli odgovarjati na te anonimne pozive, ker jih ne smatramo za dostojne. Ker smo pa izvedli, da se tudi od gotove oficijelne strani deluje proti našim primorskim bratom, smo prisiljeni, da povemo jasno in javno svoje mnenje.

Naš primorski brat je zapustil svojo grudo, ker je moral bežati pred Lahi, svojo hišo, ker mu jo je zrušil Lah. Ni šel rad s svojega, šel je, ker je moral iti. Sovražnik mu je uničil sadove stoletnega dela. In marsikateri dobro situirani gospodar ni pripeljal drugega s seboj kot ženo in kopico napol oblečenih otrok. Vprašamo pa, kam pa naj gre brat v nesreči, če ne k bratu. Tako je šel tudi naš Primorec na Kranjsko in Štajersko, kjer ga je vsak pošteno in plemenito misleč človek sprejel gostoljubno kot brata v nesreči, ki je ni sam zakrivil. Vemo, da je naša deželna že precej obljudena, vendar bi se dalo pa tuptam ravno potom agrarne reforme dobiti še kak mal prostorček.

Pribežali so pa tudi obrtniki, trgovci. In nepobitno dejstvo je, da je bil naš primorski trgovec najboljši trgovec. On je bil pionir, ki je osvojil in tudi osvojil Gorico in bi skoro tudi Trst. Cvetoča in mnogo obetajoča je bila slovenska trgovina, slovenska obrt v Gorici in v Trstu. Naš slovenski trgovec se v Gorici in v Trstu ni samo gospodarsko boril za svoj obstanek in za svojo bodočnost, marveč je moral odbijati najhujše nacionalne napade od strani sovražnih Lahov. Prvi početki naše trgovine in obrti so se v teh dveh mestih razvijali kakor v katabombah. Na skrivoma se je vršil ta razvoj. Toda neumorni naš slovenski trgovec ni odnehal, se ni ustrašil, marveč je delal in delal ter konečno dosegel take uspehe, da je zavzel postajanko za postajanko.

Toda prišla je svetovna vojna in uničila je vse to delo, vse te krasne uspehe. Naš slovenski trgovec je pa stal zopet tam, kakor tedaj, ko je šel s culico, toda s trdno vero in neizprosno voljo v katakombo.

In ker je leta in leta oral ledino ter širil meje svoje domovine, naj bi ga zdaj zaničevali. Domovina naj bi mu zapirala vrata? Ravno Maribor kot obmejno mesto, ki bo posredovalo skoro vso trgovino med Nemško Avstrijo, pa tudi med drugimi severnimi deželami in Jugoslavijo, ima prostora dovolj za te naše brate, ki svoje nesreče niso sami zakrivali. Celo hvaležni moramo biti, da pridejo ti izkušeni pionirji našega slovenskega trgovstva v našo obmejno trdnjavo. Če so pa med nami še vedno egoistični elementi, ki poznajo le en žep in ki hočejo te naše brezposelne primorske trgovce in obrtnike utopiti v Dravi, tedaj jim povemo, da bodo prej ali slej dajali odgovor pred slovensko javnostjo. Naši slovenski primorski trgovci in obrtniki pa se bodo navzlic temu tu naselili,

ker jih spričo velike gospodarske bodočnosti našega mesta potrebujemo, da zajezimo naval drugega trgovskega elementa, ki je pa za naše gospodarstvo v resnici nevaren.

Političen pregled.

Ministrska kriza še ni rešena. Beogradska "Pravda" poroča, da dr. Pavlovič ni vspel s svojo misijo, ker so bili proti njemu radikali in radikalni klub. Smatrajo, da kriza tekom tega tedna še ne bo rešena. Kar se tiče odlaganja podpisa mirovne pogodbe, še ni došlo nikako poročilo iz Pariza, da bi bil rok podaljšan za sedem dni. V političnih krogih govore, da bodo zavezniki čakali, da se sestane nova vlada. Zagrebške "Novosti" poročajo iz Beograda, da se v krogih radikalne stranke širi vest, da bo edino izhodišče iz krize, ako prevzame Nikola Pašić predsedstvo ministrstva, dr. Ante Trumbić portfelj zunanjega ministrstva, dr. Josip Smolaka pa portfelj ministrstva notranjih del.

Veselica Sokola v Studencih pri Mariboru

se vrši pri vsakem vremenu, na to opozarjamo cenj. občinstvo. Pri slabem vremenu bo veselica v šoli in telovadnici.

Dnevne novice.

Proti dr. Vrstovškovi samovladi. Načelstvo Jugoslovanske demokratske stranke je v svoji seji dne 16. septembra sklenilo odposlati ministrstvu za prosveto v Beogradu oster protest proti strankarskemu postopanju in zapostavljanju državnih interesov od strani poverjenika za uk in bogočastje, ki se je pokazalo pri vprašanju gospodinjske šole Mladike v Ljubljani, zlasti pa sedaj pri vprašanju ženskega učiteljskega v Mariboru. Naši poslanci bodo podvzeli istotako energične korake v Beogradu.

Naši pariški delegati skozi Ljubljano. V petek zjutraj ob pol štirih so se z orientekspresom peljali skozi Ljubljano naši pariški delegati minister za zunanje zadeve dr. Ante Trumbić, Nikola Pašić, dr. Josip Smolaka, dr. Otokar Rybář in tajnik delegacije dr. Bogumil Vošnjak. Izrazili so se, da je glavni smoter njihovega potovanja, da se čimprej odloči vprašanje podpisa pogodbe z Avstrijo.

Napad na našo kulturo. Poverjenik za uk in bogočastje je dosegel, da se slovensko žensko učiteljske v Mariboru ne bo odprlo, pač pa naj gredo bodoče vzgojiteljice našega naroda, naše mladine v samostan, da jih tam vzgajajo nune, ki imajo niti zmisla niti pojma o narodni vzgoji, o mladini. Edini namen te samostanske vzgoje je, da pridejo med narod ne dobre narodne učiteljice, marveč navdušene razširjevalke klerikalne misli. V naši narodni državi pa potrebujemo narodno učiteljsvo, ki se zaveda svoje vzvišene naloge do naroda in do države. Vsled tega mora vsakega narodno mislečega človeka zgrabiti jeza, da se drzne človek, ki ga trpi narod na tako važnem in odgovornem mestu, zadati tak udarec našemu narodu. Nismo več v eri, ko je vladala Šustersičeva pest in Lampetova noga. Danes smo v svobodni državi, v kateri odločuje narod, nikdar pa ne kak klerikalni eksponent. Za danes protestujemo proti temu nezaslišanemu činu poverjenika dr. Verstovška. Pozivljemo pa obenem vse naše korporacije, vsa naša kulturna društva, sploh vse narodno misleče občinstvo, da glasno protestirajo proti temu atentatu na našo narodno kulturo.

Zadnje besedo o ženskem učiteljsku v Mariboru bodo govorili v Beogradu. O tem smo prepričani. Prepričani smo pa tudi, da bo ta beseda nekoliko drugačna nego dr. Verstovškova odredba.

Jugoslovanski ženski shod v Beogradu se prične jutri in bo trajal tri dni. Kakor nam poročajo, bodo na tem shodu profesorice demokratske jugoslovanske žene proti dr. Verstovškemu atentatu na narodno vzgojo našega ženstva. Obenem pojde deputacija k naučnemu ministru, da mu temeljito pojasni to zadevo.

Zakaj dr. Verstovšek svoj čas ni odstopil. Ko je prejšnja vlada odstopila, ter prevzela državne posle demokratično-socialna vlada, bi bila naravna posledica, da bi odstopila tudi deželna vlada za Slovenijo. Poverjenik za pravosodje dr. Ravnihar je to tudi predlagal, toda klerikalni člani vladi niso hoteli odstopiti iz enostavnega vzroka, ker so hoteli v svojih resortih nadaljevati klerikalno korupcijo. Tako klerikalni čin je izvršil tudi zdaj dr. Verstovšek ter preprečil otvoritev slovenskega ženskega učiteljskega v Mariboru.

Dobrodelni slavnostni dnevi. Kakor je razvidno iz oglasa v inseratnem delu naše današnje številke, priredi mariborska prostovoljna požarna bramba in njen rešilni oddelek dne 27. in 28. septembra 1919 cvetlični dan. V nedeljo nato se vrši od 10.—12. ure dopoldne v mestnem parku promenaden koncert, ki ga bo izvajala polnoštevila godba delavnic južne železnice pod osebnim vodstvom kapelnika Maksa Schönherria. Popoldne ob 14. uri bo na Glavnem trgu velika ljudska tombola, pri kateri se bodo izžrebali krasni dobitki, predvsem živila in druge potrebščine, ki se zdaj težko kupijo. Tudi tu bo igrala ista godba. Ob 18. uri zvečer bo kot zaključek v veliki dvorani Götzove pivarne velika dobrodelna slavnost s plesom in raznimi ljudskimi veseljami. Godba: uslužbencev južne železnice. V oddelku za vesele: Priljubljen šramel-kvartet. Vstopnina je povsod zelo nizka, tako da bodo tudi revnejši sloji mogli prispevati za vzdrževanje tega tako važnega društva. Nihče naj torej ne zamuti, obiskati teh prireditev ter s tem pospešiti človekljubna stremjenja požarne brambe in reševalnega oddelka.

Brzovlakov ne bo. Južna železnica sporoča, da je primorana včeraj napovedano uvedbo brzovlakov Dunaj—Trst zaradi pomanjkanja premoga začasno še odgoditi.

Proti uničevanju industrijskih podjetij. Deželna vlada za Slovenijo je izdala naredbo, s katero prepoveduje lastnikom obrtnih naprav tvorniškega značaja brez prejšnjega dovolila deželne vlade podirati in rušiti te naprave. Prestopki zoper to prepoved se kaznujejo z denarnimi globami do 20.000 K.

Društvo „Deutsches Haus“ v Celju razpuščeno. Vlada je razpustila društvo „Deutsches Haus“ v Celju. Ta ukrep se utemeljuje s tem, da je društvo prekoračilo svoj v pravih določen delokrog z nameravano prodajo društvenega doma.

Razpuščena nemška društva. Vlada je razpustila vse podružnice, odnosno krajevne skupine nemških društev „Deutscher- und österreichischer Alpenverein“, „Deutschösterreichischer Eisenbahnbeamtenverein“ und „Österreichischer Flottenverein“, ker se centrale teh društev nahajajo v inozemstvu.

Grof Thurn pod nadzorstvom. Za nadzornika posestev grofa Thurna je bil imenovan okrani gozdni komisar v Velikoycu inž. Emil Pupis.

Dunaj morajo zapustiti najkasneje do 20. t. m. vsi oni, ki so se tamkaj nastanili po 1. avgustu 1914 in ki si doslej niso pridobili avstrijskega državljanstva.

Poziv beguncem in prijateljem naših sotrpinov iz zasedenega ozemlja. Konstituirala se je velevažna akcija za begunce dne 25. septembra t. l. v Ptujju. Naproša se vse vladne institucije, železnice kot urade, da gredo velikemu zborovanju v vsakem oziru na roko v najaktualnejših vprašanjih beguncev iz po Italjanih zasedenega ozemlja, ter se istovetno vabi in pozivlja vse begunce in njihovih zastopnike, kakor tudi legijonarje, da se v njih lastnem interesu polnoštevilno udeležijo tega zborovanja. Pozivlja se tudi vsa ona društva in osebe, katere čustvujejo s obupnim položajem cveta našega

naroda, da po možnosti pripomorejo k tem važnim konstitucijam in iste podpirajo v vsakem oziru. Začetek zborovanje ob 11. uri dop. v Mestnem parku v Ptujju. Zborovanje se vrši ob vsakem vremenu, ker politične razmere zahtevajo takojšnjih ukrepov. Preskrba udeležnikov je v vsakem oziru zagotovljena. Železniška zveza ugodna, opozarja se vpogledati vozni red radi zveze v Pragerskem. Za konstitucije stalnega Narodnega sveta za po Italijanih zasedenega ozemlja. Tč. Narodni svet v Ptujju: Dr. Jenko tč. predsednik; — Bregant tč. tajnik.

Shod beguncev. Danes zvečer ob sedmih sestaneke beguncev iz zasedenega ozemlja v meščanski šoli, Reiserjeva ulica, prvo nadstropje vhod od Elisabetne ceste skozi dvojno dvorišče. Predmet: Razgovor radi shoda beguncev v Ptujju dne 25. t. m. Vabimo k obilni udeležbi.

Promenadni koncert bo v nedeljo od 11. do pol 13. ure v mestnem vrtu samo pri lepem vsemenu.

Jesensko porotno zasedanje se začne v ponedeljek dne 22. t. m. ob 9. uri v porotni dvorani okrožnega sodišča. Za prvi teden so razpisane sledeče razprave: ponedeljek 22. septembra: Franc Frank, Friderik Grilec, Albin Potočnik in Franc Lederer, hudodelstvo goljufije, tatvine in udeležbe tatvine; torek 23. septembra: Karol Robinšek, Adolf Majer in Karol Kopčič, hudodelstvo tatvine (pri urarju Karnerju in hotelirju Feilingerju); sreda 24. septembra: Mihael Vodusek, hudodelstvo tatvine in goljufije; četrtek 25. septembra: Ivan Karlin in Terezija Konrad, hudodelstvo tatvine in udeležnosti tatvine; petek 26. in sobota 27. septembra: Tomaž Pretner, hudodelstvo roparskega umora in tatvine.

Cene padajo. »Jugoslovanskemu Lloyd« poročajo iz trgovskih krogov, da cene kavi, čaju in čokoladi vsled velikih dobav in povoljnijšega prometa na morju rapidno padajo. Italijanski riž ima še isto ceno. Ko pa dospe blago, ki je že na poti iz Bombaja v Reko in Trst, bo cenejši tudi ta. Zelo padajo cene suhemu grozdju, rozinam, posebno grškemu, ker je letošnji pridelek izredno obilen. V Mariboru tega padanja cen prav nič ne občutimo.

Bencin. Zveza slovenskih trgovcev je dobita od odseka za prehrano v Ljubljani večjo množino težkega bencina. Interesenti naj se nemudoma obrnejo na odsek za prehrano v Ljubljani po nakaznice na podlagi katerih dobijo potem od zveze slov. trgovcev bencin.

Konji s Koroškega na Dunaju. »Kärntner Tagblatt« javlja, da so našli na sejmišču na Dunaju 47 konj brez gospodarja. Dognalo se je, da so spravile te konje s Koroškega na Dunaj firme Saborsky, Glaser in drug. Brez dvoma so bili to konji, ki so bili utihotapljeni iz Jugoslavije. Plačevali so jih po 7000 do 7500 kron, na Dunaju pa so jih hoteli prodati po 11 do 12.000 kron. Avstrijska vlada je konje zaplenila in dala 16 izmed njih zaklati. Konjski mesarji so prodajali meso teh konj po 28 K kilogram. Na Dunaju torej stane konjsko meso 28 kron, pri nas pa se dobi teletina za 10 do 12 kron. Pa pravijo gotovi ljudje, da je v Avstriji boljše življenje! Čemu se ti ljudje ne izsele v Avstrijo?

Gledališke vesti.

Prva predstava. Z Jurčičevim »Tugomerom« se otvori dne 27. t. m. slovensko mestno gledališče v Mariboru. S skoro nepremostljivimi težkočami se je vendar posrečilo zagotoviti obstoj, tega za kulturno in narodno probujenje in razvoj mesta Maribor, tako potrebnega in velevažnega slovenskega gledališča. Kot ravnatelj in zakupnik je prevzel z 11. sep-

tembrom t. l. celokupno vodstvo za dobo 5 let Hinko Nučič, slovit že od ljubljanskega gledališča. Ker je vse poslovanje in financa v rokah ravnatelja, ima dramatično društvo samo vpliv na vsakoletni repertoar cele sezije in smeri igranja v gledališču. Zagotovljeni sta tudi mestna in državna podpora. Gojila se bode v prvi vrsti drama, veseloigra, burka in spevoigra. Za to so se pridobile prvovrstne moči iz Zagreba, Ljubljane in nekaj izvrstnih domačinov iz Maribora. Nadejati se je torej lepega razvoja slovenskega gledališča v Mariboru, ne le v razvedrilo ampak tudi v narodni blagor Mariborčanom U. P.

Poziv cenj. občinstvu! Prvič stopimo pred slovensko občinstvo s stalnim, novo otvorenim slovenskim gledališčem. Gledališče je popravljeno in prenovljeno. Če smo si svesti velevažnosti tega kulturnega zavoda, bomo gotovo stemili za tem povzdigniti vrednost istega na kar najvišjo stopnjo umetništva. Toda to zamoremo samo tedaj ako obiščemo gledališče ob vsaki priliki, podpirajoči ga s tem. Cene ložam in sedežem so tako nizke, da si jih lahko preskrbi vsakdo, zlasti ker odpadejo vse nadaljne vstopnine in se zamore znesek vplačati v dveh obrokih. Cene abonementu A in B, ki bo vsaki obsegal 54 raznih predstav v sezoni so: Lože: srednje: a) v pritličju desno in levo od št. 4 do vstevši št. 8, b) v prvem nadstropju desno in levo od št. 4 do vstevši št. 7 po K 2430. Sprednje lože: a) v pritličju desno in levo od št. 1 do vstevši št. 3, b) v prvem nadstropju desno in levo od št. 1 do vstevši št. 3 po K 1944. (Po 4 sedeži v loži). Parter: sedeži: a) I. in II. vrsta, sedež po K 486, b) III. in IV. vrsta, sedež po K 432, c) V. in VI. vrsta, sedež po K 378, d) VII., VIII. in IX. vrsta, sedež po K 324. Balkon: balkonski sedeži: a) I. vrste, sedež po K 432, b) II. vrste, sedež po K 278, c) III. vrste, sedež po K 324, d) IV. vrste, sedež po K 270, e) V. in VI. vrste, sedež po K 216. Galerija: galerijski sedeži: a) I. vrste, sedež po K 216, b) II. vrste, sedež po K 162. Sezona se zaključi začetkom julija 1920. Vse nadaljno se poizve ali po lepkih ali od gledališke pisarne v kazini Pojasnila se dobe tudi od »Union-Propagande«, poslovalnice v Gosposki ulici 25. Ker so vpisovanja na abonement že v polnem teku, si naj vsakdo v lastnem zanimanju preskrbi pravočasno njemu najbolj pripraven sedež. U. P.

Zadnje vesti.

(Posebna telefonska in brzojavna poročila »Mariborskemu delavcu«).

D' Annunzio se ne umakne.

Trst, 19. septembra 1919. Poveljnik Reke Gabriele d' Annunzio, je izjavil v »Videti d'Italia«, da živ ne zapusti mesta, ako ne ostane laško. Isto je brezlično brzojavil v Rim.

Tajna italijansko-avstrijska zveza.

Dunaj, 19. septembra 1919. Današnja »Rote Fahne« poroča po Avantiju, da italijansko vrhovno armadno poveljništvo pošilja avstrijskemu vrhovnemu poveljništvu tajna poročila o gibanju jugoslovanskih čet na vseh odsekih.

D' Annunzio mora zapustiti Reko.

Trst, 19. sept. Snočnja »La Nazione« javlja iz Rima: Generalni poročnik Gandolfo

Asclepsia, poveljnik 26. armadnega zbora je naslovil na čete v Reki sledeči proglas: »V smislu prejetih odredb, da se pozovejo k izpolnjevanju dolžnosti vojaška krđela in vojaki, ki so samovoljno zapustili svoja mesta in se podali na Reko, da sodelujejo pri podvzetju podpolkovnika na dopustu D' Annunzia, ukazujemo: 1. Krđela in vojaki, ki se nahajajo točasno na Reki, se morajo vrniti pred pretekom 24. ur v četrtek, dne 18. t. m. za premirno črto in se predstaviti vojaškemu poveljstvu na Kantridi. 2. Podpolkovnik na dopustu Gabriele D' Annunzio, kakor vsi častniki na dopustu, ki se nahajajo na Reki, z namenom sodelovati pri podvzetju omenjenega podpolkovnika, morajo v istem roku zapustiti Reko. 3. Vsi, ki se ne bodo pokorili tej odredbi, bodo krivi dezertacije in pobune in bodo kaznovani v zmislu odredb vojaškega kazenskega zakonika.«

Prodiranje Kolčakove armade.

Pariz, 18. septembra 1919. Listi poročajo iz Pekinga, da je Kolčakova armada izvojevala zmago. Osem rdečih polkov je uničenih in mnogo boljševikov je uničenih.

Reško vprašanje rešeno??

Berolin, 18. septembra 1919. Iz Pariza poročajo: Glede reškega vprašanja je sporazum med aliranci zdaj gotov. Reka naj postane italijanska, dočim naj Sušak pripade Jugoslaviji. Gotovi pogoji bodo zajamčili Jugoslovonom dohod do morja. Medtem pričakujejo Wilsonov odgovor na ta kompromis.

Najvišji svet se razide?

Bazelj, 19. septembra 1919. V krogih mirovne konference govore, kakor poročajo iz Pariza, naj se nadomesti najvišji svet, čegar delovanje je že skoro končano, s permanentnim odborom z omejenimi pooblastili.

MALA OZVANILA.

Dobra kuharica se išče za častniško obednico. Več se poizve v Freihaus ulici št. 5 med 12. in 13. uro. 2-1

Tretjo

notarsko pisarno

odpre s 15. septembrom

notarski namestnik Ivan Ašič

v Mariboru, Marijina ulica št. 10

(poleg sodnije).

3-3

Na Legatovem zasebnem učilišču v Mariboru se prično 1. oktobra 1919 novi tečajji za stenografijo, strojepis, pravopis in poslovni sestavki, računstvo v zvezi s temeljnimi pojmi navadnega knjigovodstva, lepomis ter slovenski in nemški jezik.

Vpisuje se in daje pojasnila vsak dan od 11.—12. ure dopoldne Zasebno učilišče Legat v Mariboru, Vetrinjska ulica 17. I. nadstropje.

Prospekti brezplačno.

6-4

Danes javna telovadba Sokola v Studencih pri vsakem vremenu!

V soboto dne 27. in v nedeljo dne 28. septembra 1919:

Dobrodelna slavnostna dneva

v prid Prostovoljne požarne brambe in njenega rešilnega oddelka v Mariboru.

V soboto in nedeljo: Cvetlični dan. — V nedeljo od 10—12: Promenadni koncert v mestnem parku. — Ob 14.: Ljudska tombola na Glavnem trgu. — Ob 18. uri: Dobrodelna slavnost s plesom v Götzovi veliki dvorani.

I. Mariborski bioskop

Tegetthoffova cesta.

Največje in najimunitnejše kino-podjetje v Jugoslaviji.

Od sobote 20.—23. septembra 1919:

Nirwana

Krasna indijska drama v 3 dejanjih

Vojska v miru

Veseloigra v 3 dejanjih

Vsako sredo in soboto novi spored!

Predstave se vrše vsaki dan ob 18½. in 20½. uri, v nedeljah in praznikih ob 15., 16., 18. in 20. uri zvečer.

Arhitekt

Hubert Misera

mestni stavbinski mojster

Maribor, Cesarška cesta št. 20, Lutrova ulica št. 10

prevzame

vsa stavbinska in tesarska dela, adaptacije, popravila, nove stavbe, strokovnjaško in po najnižji ceni.

Zaloga apna, cementa, opeke in drugih stavbinskih potrebščin.

Pletenje, podpletenje in popravila nogavic

prevzame

Strojna pletarna Valburge Oman
Maribor, Šolska ulica 4.

Mestna prodajalna Maribor

Rotovžki trg št. 8

prodaja **celi dan** od pol 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

Testenine klg K 8'—

Moka OO „ K 5'20

„ za kuho „ K 4'40

„ „ kruh „ K 3'60

Vsak dan sveža jajca po 80 vinarjev.

Mariborska
specijalna
delavnica za
popravila ur

F. Kneser i drug
Grajska ulica št. 5.

Rogaška Slatina

Tempel vrelec.

Najboljša namizna voda, najbogatejša na ogljikovi kislini. Pospešuje prebavljanje in preosnavljanje.

Styria vrelec.

Zdravilna voda proti kroničnemu katarju želodca in čreves, najboljši pripomoček proti slabemu prebavljanju in teku, boleznim jeter in ledvic in sladkorni bolezni.

Donati vrelec.

Najmočnejši vrelec svoje vrste, posebno dobro sredstvo proti črevesnemu katarju, želodčnemu kamenu, sladkorni bolezni, debelosti, putiki, hemoroidom itd.

Rogaška Slatina

je najbolj priljubljena in se v obče največ zahteva. To pa radi tega, ker je izmed vseh *alkalično-solnčnih rudninsko-kisljeh slatin* najbogatejša na ogljikovi kislini. Ta slatina je najokusnejša krepčilna in oživljajoča pijača; obenem pa tudi najboljše sredstvo s katerim se obvaruje v mrzličnih krajih mrzlice.

Rogaška Slatina

je najboljša namizna in zdravilna mineralna voda, katera nima nikdar slabega okusa ali duha.

Agitirajte za naš list!

MARIBORSKA ESKOMPTNA BANKA

Ugodni krediti in predujemi.

Prodaja in nakup vrednostnih papirjev

Borzna naročila

Sprejem in oskrba depotov

Samoshrambe (Safe-Deposits) pod lastnim zaklepom strank

Inkaso in eskont menic

Nakazila in izplačila na vsa mesta tu- in inozemstva

Potovalna kreditna pisma

Sprejem denarnih vlog na knjižice in tekoči račun

Maribor, Tegetthoffova cesta št. 11